

LUNDS
UNIVERSITET

Rektor

BESLUT

2019-09-19

Dnr STYR 2019/1198

1

Utredning av ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet

Bakgrund

I enlighet med beslutad Verksamhetsplan och resursfördelning 2019 (dnr STYR2018/16) ska en särskild utredning avseende ämneslärarutbildning vid Lunds universitet genomföras. Utredningen ska beskriva hur ämneslärarutbildningen i egen regi har utvecklats sedan höstterminen 2016 samt föreslå hur utbildningen och dess finansiering kan utvecklas. Utredningsuppdraget ska slutrapporteras senast 28 februari 2020.

I bilagan ges en översiktlig bakgrundsbeskrivning av Lunds universitets ämneslärarutbildning och de frågeställningar som särskilt ska utredas.

Beslut

Universitetet beslutar att tillsätta en utredning av ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet enligt bilagan samt att utse Lars Haikola till utredare. Universitetet beslutar även att avsätta universitetsgemensamma medel till uppdraget. Av strategiska utbildningsmedel avsätts totalt 420 tkr. Beslutade medel överförs till Sektion Student och utbildning och ska täcka utredningens direkta kostnader. Oförbrukade medel återbetalas till universitetsgemensamma medel.

Utsedd utredare ska digitalt skicka in en slutrapport till rektor@rektor.lu.se senast den 28 februari 2020.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av förvaltningschef Susanne Kristensson efter hörande av representant för Lunds universitets studentkårer och efter föredragning av avdelningschef Åsa Ekberg.

Torbjörn von Schantz

Åsa Ekberg
(Kvalitet och utvärdering)

Kopia
Lars Haikola
Samtliga fakultetskanslier
Sektionen Student och utbildning
Utbildningsnämnden
Planering, Maria Wennerström
Internrevisionen
LUS

LUNDS
UNIVERSITET

Rektor

Genomförande av utredning av ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet (Bilaga)

Detta är en bilaga till rektorsbeslut 19 september 2019 om utredning av ämneslärarutbildningen Lunds universitet.

I enlighet med Lunds universitets *Verksamhetsplan och resursfördelning 2019* ska en särskild utredning avseende Ämneslärarutbildningen (ÄLU) vara slutförd senast 28 februari 2020.¹ Lunds universitet bedriver sedan 2016 ÄLU i egen regi och utredningen ska beskriva hur ämneslärarutbildningen utvecklats sedan dess samt föreslå hur utbildningen och finansieringen av densamma ska utvecklas framöver. I föreliggande bilaga till rektors beslut avseende utredningen ges en översiktlig bakgrundsbeskrivning av Lunds universitets ämneslärarutbildning och de frågor som särskilt ska utredas preciseras mot bakgrund av denna beskrivning.

Ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet

2016 fattade rektor beslut om att omorganisera ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet. Samarbetet med Högskolan Kristianstad upphörde och utbildningen förlades till de Humanistiska och teologiska fakulteterna (HT). Institutionen för utbildningsvetenskap, som organiserar lärarutbildningen och som har funnits vid Lunds universitet sedan 2011, flyttade från Campus Helsingborg och fick en ny geografisk hemvist i Lund. Institutionen fick samtidigt en ny avdelning i form av avdelningen för högskolepedagogisk utveckling (AHU).

Ämneslärarutbildningen är 5-årig och motsvarar 300 hp. Vid Lunds universitet möjliggörs studier med inriktning mot flera olika ämnen. Som ingångsämne kan studenterna välja mellan svenska, svenska som andraspråk, engelska, matematik och fysik. Som andraämne kan studenterna välja mellan historia, svenska, svenska som andraspråk, tyska, spanska, franska, italienska, kinesiska, matematik, fysik, religionskunskap, idrott och hälsa samt naturkunskap.² Utöver ämnesstudierna innefattar utbildningen kurser i utbildningsvetenskap samt verksamhetsförlagd utbildning (VFU). De utbildningsvetenskapliga kurserna organiseras och genomförs av institutionen för utbildningsvetenskap. Här finns också

¹ Verksamhetsplan och resursfördelning 2019. Planeringsförutsättningar för 2020 och 2021. Lunds universitet. Dnr Styr 2018/16. Beslut 2018-10-26.

² De två sistnämnda (idrott och hälsa samt naturkunskap) erbjuds genom ett samarbete med Malmö universitet.

lärarutbildningens kansli, administration och stödfunktioner. Gällande den verksamhetsförlagda utbildningen är det viktigt att notera att Lunds universitet och Malmö universitet nyligen tagit beslut om ett utökat samarbete gällande lärosätenas lärarutbildningar, med särskilt fokus på VFU:n.

Studenter som har adekvata ämneskunskaper men som saknar lärarexamen kan söka sig till en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), vilken också organiseras och genomförs av institutionen för utbildningsvetenskap. KPU:n består av utbildningsvetenskapliga kurser och verksamhetsförlagd utbildning och svarar mot studier motsvarande 90 hp. Vid Lunds universitet ges dessutom en musiklärarutbildning av Musikhögskolan som är en del av den Konstnärliga fakulteten. För musiklärarutbildningen genomförs de utbildningsvetenskapliga kurserna av Musikhögskolan som också inrymmer musiklärarutbildningens kansli och administration. Verksamheten är förlagd till Musikhögskolans lokaler i Malmö.

Mot denna bakgrund kan Lunds universitets ämneslärarutbildning beskrivas som en komplex utbildning som involverar flera olika fakulteter, institutioner och inriktningar och som organiseras och hålls samman av en jämförelsevis ung universitetsinstitution som nyligen har omorganiserats och flyttat från Helsingborg till Lund. Dessutom befinner sig utbildningen i en förändringsprocess där studenter från den samorganiserade utbildningen successivt utexamineras samtidigt som nya studenter antas till en framväxande lärarutbildning i Lunds universitets egen regi. Att lärarutbildningen inbegriper en stor mängd aktörer i kombination med ett pågående förändringsarbete medför såväl möjligheter som utmaningar och utgör viktiga utgångspunkter för utredningsarbetet.

Utredningens övergripande tema och frågeställningar

Utredningsuppdraget är formulerat utifrån fyra övergripande tema med tillhörande underfrågor som utredningen ska besvara. För samtliga tema gäller att utredningen ska ha som ambition att identifiera både utvecklingsbehov och styrkor att arbeta vidare utifrån. De övergripande tema som utredningsarbetet ska utgå från är 1) historik och utveckling, 2) organisation och samordning, 3) ämnesinriktningar och profil och 4) volym, ekonomi och dimensionering. Nedan anges mer preciserade frågor i anslutning till respektive tema.

Historik och utveckling

Utredningen ska beskriva Lunds universitets lärarutbildning i termer av historik och utveckling med särskild tonvikt på processer och skeenden efter 2016. Hur har Lunds universitets lärarutbildning utvecklats och förändrats över tid och vilka är de viktigaste förändringarna efter 2016? Utifrån befintlig data och dokumentation ska utredningen också sammanställa aspekter på utbildningens kvalitet.

Organisation och samordning

Utredningen ska på ett översiktligt sätt beskriva ämneslärarutbildningens utformning och organisation och där det bedöms som relevant ska utredningen peka på utvecklingsmöjligheter. Frågan om samordning mellan olika aktörer inom och med koppling till utbildningen ska ges särskilt utrymme. Vilka möjligheter till en förstärkt samordning kan identifieras och vilka är begränsningarna? I

sammanhanget ska det utökade samordningsarbetet med Malmö universitet uppmärksammas.

Ämnesinriktningar och profil

Utredningen ska genomföra och sammanställa en probleminventering avseende de olika ämnesinriktningar som erbjuds och sammansättningen av ingångsämnen och andraämnen ska kommenteras. Vidare ska utredningen analysera förutsättningarna för utbildningen att erbjuda ytterligare ämnen och vilka utvecklingsmöjligheter som kan identifieras gällande den kompletterande pedagogiska utbildningen.

Utredningen ska också kommentera frågan om Lunds universitets ämneslärarutbildning kan och bör ha en särskild profil. Temat ämnesinriktningar och profil ska diskuteras i ljuset av en omvärldsanalys avseende andra lärarutbildningar i de aspekter där utredningen finner det relevant.

Volym, ekonomi och dimensionering

Ämneslärarutbildningen har under en uppbyggnadsfas en ekonomisk lösning som i praktiken innebär att utbildningen har ett större ekonomiskt stöd än vad den kan bära av egen kraft, sett utifrån gängse resursfördelningsmodell. Lösningen löper ut 2020. Mot denna bakgrund ska utredningen analysera förutsättningarna för ämneslärarutbildningen att verka utan den särskilda ekonomiska lösningen. Utredningen ska beskriva det aktuella finansieringsbehovet och genomföra en översyn av den administrativa dimensioneringen.

Hösten 2018 påbörjade Universitetskanslersämbetet en nationell utbildningsutvärdering av lärosätenas ämneslärarutbildningar. Utvärderingen förväntas vara slutförd i slutskedet av 2019 och UKÄ:s utlåtande om Lunds universitets ämneslärarutbildning bör om möjligt integreras där det bedöms som relevant för utredningsarbetet.

Utredningen ska i ett separat avsnitt också ange en prioriteringsordning bland de utvecklingsbehov som identifierats. I ett avslutande avsnitt ska utredaren lämna översiktliga rekommendationer för hur Lunds universitet på bästa sätt ska arbeta vidare med en ämneslärarutbildning i egen regi.

Utredningens slutrapport ska lämnas till rektor senast 28 februari 2020.